

7/49004

Sayı : 64272063- 610 - 2835
Konu :Yazılı Soru Önergesi (7-49004)

09 Ekim 2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Başkanlığının 12.08.2014 tarih ve 43452547-120.00-190905 sayılı yazısı.

Kütahya Milletvekili Sayın Alim IŞIK'ın tarafıma tevcih ettiği 7/49004 esas nolu yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Taner YILDIZ
Bakan

EK :
Önerge Cevabı (3 Sayfa)

Sorular 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10:

Ülkemiz ile kaynak ülkeler arasında gerçekleştirilen doğalgaz satın alma anlaşmalarıyla ilgili olarak;

- Halen ülkemizin hangi ülkelerle doğalgaz satın alma anlaşması bulunmaktadır?
- Ülkemiz 2011-2014 döneminde her yıl hangi ülkeden ne miktarlarda doğalgaz satın almış ve bu amaçla hangi ülkeye toplam ne kadar ödemedi bulunmuştur?
- Ülkemiz, halen yürürlükte olan doğalgaz anlaşmalarına göre hangi ülkelere, kaçar yıl süreyle, hangi birim fiyat üzerinden yıllık ne kadar doğalgaz satın almayı garanti etmiştir? Bu anlaşmalar hangi yıllarda yapılmıştır ve kaçar yıl süreyle geçerlidir?
- Halen ülkemizin yaptığı anlaşmalar gereğince kaynak ülkeler arasında birim doğalgaz fiyatları açısından bir farklılık var mıdır? Varsa bu fiyat farkının sebepleri nelerdir?
- Yapılmış anlaşmalara göre, birim doğalgaz fiyatlarının kaynak ülkelere ve yıllara göre değişimi nasıl olacaktır?
- Bakanlığınızca yapılan doğalgaz anlaşmalarında ülkemizin çıkarlarının korunmadığı ve bazı ülkelere oldukça yüksek birim fiyatlardan doğalgaz alınmasına razı olunduğu yönünde medyaya da yansıyan haberler ve iddialar doğru mudur?
- Doğru ise hangi ülkelere hangi nedenlerle yüksek doğalgaz bedeli ödenmesine razı olunmuştur?
- Ülkemizce yapılan doğalgaz ithalatının giderek azaltılarak yerli ve yenilenebilir enerji kaynaklarımızın desteklenmesi ve hızla üretime sokulmasına yönelik olarak Bakanlığınızca yürütülen bir çalışma var mıdır? Varsa çalışma ne aşamada? Çalışmanın içeriği ve uygulama planı nasıldır?
- Şimdiye kadar bu amaçla ne gibi önlemler alınmış ya da alınmaktadır?
- Bakanlığınızın anılan konuya ilişkin görüşü ve 2014-2015 yılı programları nasıldır?

Cevaplar 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10:

Boru Hatları ile Petrol Taşıma Anonim Şirketi (BOTAŞ) mevcut uzun dönemli doğal gaz alım ve satım anlaşmalarındaki hükümler çerçevesinde doğal gaz alımı yapmaktadır. Her anlaşmanın fiyat formülü farklılık göstermektedir. Ancak, uluslararası doğal gaz piyasalarında kullanılmakta olan uzun dönemli doğal gaz alım satım anlaşmalarında anlaşma fiyatları petrol türevlerine bağlı formüller ile belirlenmekte olup petrol fiyatlarındaki artış ve düşüşlere bağlı olarak doğal gaz alım fiyatlarında da değişiklikler gözlenmektedir. Anlaşmalardaki bu farklı formül yapıları nedeniyle her kaynağın petrol türevlerindeki değişen fiyatlara gösterdiği değişimler farklı olmakta ve bu durum kaynaklar arasında fiyat farkı oluşturmaktadır.

Doğal Gaz Alım Satım Anlaşmaları 20-25 yıllık uzun dönemli uluslararası ilişkiler açısından ekonomik ve siyasi etkileri olan ticari akitler olup bu Anlaşmaların hükümleri ticari gizlilik içermektedir. Gizli tutulan konuların açıklanması anlaşmaya aykırılık teşkil eder. Bu durum gerektiğinde anlaşmanın feshi veya bu nedenle doğan zararın giderimi gibi yaptırımlara yol açabilir. Anlaşmalarda yer alan fiyat maddesi de aynı gizlilik hükümlerine sahiptir.

Öte yandan anlaşmalardaki gizlilik maddesine aykırı durumların, alıcının veya satıcının üçüncü şahıslarla taraf olduğu diğer anlaşmalar açısından da ticari sıkıntılar yaratması söz konusudur.

**KÜTAHYA MİLLETVEKİLİ SAYIN ALİM İŞİK'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/49004)**

Ayrıca 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanununun 4 üncü maddesinde; "...Ticari gizliliği olan bilgiler Kurum hariç üçüncü taraflara açıklanamaz." ve 7 nci maddesinde; "Doğal gaz piyasasında faaliyet gösteren taraflar ticari yönden hassas bilgi ve belgeleri gizli tutmakla yükümlüdür." hükümleri yer almaktadır.

Önergede yer alan iddialar gerçeği yansıtmamakta olup yapılan tüm iş ve işlemler ilgili mevzuat çerçevesinde ulusal çıkarlarımız en üst seviyede gözetilerek gerçekleştirilmektedir.

Bakanlığımız artan enerji talebini karşılamak için doğal kaynaklarımızı rasyonel bir şekilde kullanmaya, yeni teknolojilerle enerji üretimini çeşitlendirmeye ve mevcut teknolojilerin verimliliğini arttırmaya, alternatif enerji kaynaklarını değerlendirmeye yönelik politika ve stratejilerin uygulanmasına büyük önem vermektedir.

Bu bağlamda arz güvenliği ve enerji alanında dışa bağımlılığı azaltmak adına, yenilenebilir enerji kaynakları büyük önem arz etmekte olup enerji politikalarımız bu doğrultuda oluşturulmaktadır.

Bakanlığımız enerji politikaları ve stratejileri arasında yerli ve yenilenebilir enerji kaynaklarından elektrik üretiminin sağlanması ve bu üretimin desteklenmesi önemli ve öncelikli bir husustur.

5346 sayılı Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanun ile yenilenebilir enerji kaynaklarından elektrik üretimine ilişkin düzenlemeler yapılmış ve Kanun hükmü gereğince bu düzenlemeler çerçevesinde YEKDEM (yenilenebilir enerji kaynakları destekleme mekanizması) ile yerli katkı ilaveleri verilmektedir.

Diğer taraftan 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu çerçevesinde, lisans alınmadan da küçük ölçekli elektrik üretim tesisi yapılabilir. Yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı, kurulu gücü azami 1 MW'lık üretim tesisi kuran gerçek ve tüzel kişiler lisans alma ve şirket kurma yükümlülüğünden muaftır. Bu tüzel kişilerin ihtiyaçlarının üzerinde ürettikleri elektrik enerjisinin sisteme verilmesi halinde uygulanacak teknik ve mali usul ve esaslar yönetmelikle belirlenmiştir. Bu yönetmelik çerçevesinde, yenilenebilir enerji kaynaklarından elektrik enerjisi üreten gerçek ve tüzel kişiler ihtiyaçlarının üzerinde ürettikleri elektrik enerjisini dağıtım sistemine verdikleri takdirde Kanundaki I sayılı Cetveldeki fiyatlardan faydalanabilmektedir. Üretilen elektrik enerjisi de uygulama fiyatları üzerinden 10 yıl sürecek alım garantisi ile desteklenmektedir.

5346 sayılı Kanun ile Yenilenebilir Enerji Kaynaklarına Dayalı Üretim Tesislerinde kullanılan mekanik/elektro-mekanik aksamın yurt içinde imal edilmesi halinde Kanuna ekli II sayılı cetvelde belirtilen ve 0.4 ile 3.5 USD Cent/kWh arasında değişen fiyatlar ilave edilecek ve bu destek 5 yıl süreyle uygulanabilecektir.

Söz konusu Kanun kapsamında çıkarılan "Yenilenebilir Enerji Kaynaklarından Elektrik Enerjisi Üreten Tesislerde Kullanılan Aksamın Yurt İçinde İmalatı Hakkında Yönetmelik" 19 Haziran 2011 tarih ve 27969 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

**KÜTAHYA MİLLETVEKİLİ SAYIN ALİM İŞİK'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/49004)**

Bunun yanında 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun ilgili maddeleri ile kömürü hammadde olarak kullanan elektrik üretim tesislerine çeşitli teşvikler getirilmiştir. Bakanlar Kurulunun 2013/4288 numaralı kararnamesiyle de, belirtilen özellikleri taşıyan santraller 5. Bölge teşvik mekanizmaları kapsamına alınmıştır.